

Dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej o účasti Arménskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Arménskej republiky (ďalej len „Arménsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie ⁽¹⁾ sa stanovujú osobitné podmienky pre účasť Arménska na každom osobitnom programe, pričom konkrétne finančný príspevok, ako aj postupy podávania správ a hodnotenia sa určia v memorande o porozumení ⁽²⁾ medzi Európskou komisiou a príslušnými orgánmi Arménska na základe kritérií stanovených príslušnými programami;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 174, 13.6.2014, s. 3.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciou, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj prítiažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácie, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehlbovania konkurencieschopnosti a prítiažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov pri tomto úsilí;

ZDÔRAŽŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácie, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácie a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácie vrátane činností budovania kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácie, dosiahnuté v minulosti dohodou o pridružení k programu Horizont 2020, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Arménsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť arménskych právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820⁽⁶⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Arménsko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 1671, 12.5.2021, s. 1.).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Arménsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁷⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Arménsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

- a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom Arménska, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;
- b) informácie o tom, či má Arménsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že arménske orgány podajú Komisii správu a budú s ňou konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Arménska plánuje zahraničné investície do/prevzatie arménskeho právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Arménsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Arménsku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante; a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe dotknutých akcií subjektmi usadenými v Arménsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení. Arménsko bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam subjektov, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Arménsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Arménsko a arménske právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Arménska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach, ktoré sa týkajú Arménska.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Arménska. Výsledky hlasovania sa Arménsku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Arménska na zastupovanie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Arménska majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom a postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Arménska.

9. Arménsko sa môže stať súčasťou Konzorcia pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

⁽⁷⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Arménska pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.
11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.
12. Arménsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Arménsku alebo dovezené do Arménska a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Arménsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Arménska alebo arménskych právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančnými príspevkami Arménska na program a súvisiace náklady na jeho riadenie, vykonávanie a prevádzku v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).
2. Tento finančný príspevok je súčtom:
  - a) operačného príspevku a
  - b) účastníckeho poplatku.
3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.
4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne prístupných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹¹⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Arménska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.
6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

9. Európska únia poskytne Arménsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Arménska v oblasti dôveryhodnosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Arménska na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Arménska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Arménska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Arménska a arménskych právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov skutočne uzavretých s Arménskom alebo arménskymi právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4; a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Arménsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia pôvodného operačného príspevku Arménska na rok N. Suma, ktorú má Arménsko zaplatiť alebo prijať ako dodatočný príspevok alebo zníženie príspevku Arménska na základe automatického korekčného mechanizmu, je suma presahujúca túto prahovú hodnotu 8 %; suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku nezohľadní.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch Arménska, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Arménska.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov Arménska sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Arménska podlieha právnym predpisom Arménska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy vo svojich programoch v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a arménskymi právnymi predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Arménska na programe priebežne monitoruje na základe partnerstva za účasti Komisie a Arménska.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Arménska pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Arménska pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Arménska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Arménska patrí:
  - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
    - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Arménska v rámci programu Horizont Európa;
    - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, opatreniach, projektoch, akciách druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;
    - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
    - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
  - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
  - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
  - d) spoločná diskusia o budúcim zameraní a prioritách politik v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme; a
  - e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Arménska, ktorý sa skladá zo zástupcov Európskej únie a Arménska, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Arménska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Arménska zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Európska únia a vnútroštátny orgán Arménska sa budú strieďať pri organizovaní a usporadúvaní zasadnutí.
5. Spoločný výbor EÚ a Arménska vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Arménska. Spoločný výbor EÚ a Arménska môže vždy v prípade potreby vykonávať svoje úlohy písomne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Arménsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Arménsku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Arménsku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Arménsku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Arménsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme splatný finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Arménsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Arménska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

4. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

5. Ak je dohoda vypovedaná v súlade s odsekom 4 tohto článku, zmluvné strany súhlasia, že:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako bola dohoda vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého bola táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom bola táto dohoda vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vyplývajúce z vypovedania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

6. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a arménskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 12. novembra 2021 v dvoch originálnych vyhotoveniach v arménskom a anglickom jazyku.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Signe RATSO
zástupkyňa generálneho riaditeľa
pre otvorené inovácie a hlavná vyjednávačka pre
pridruženie k programu Horizont Európa
Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu

Za Arménsku republiku
Anna AGHADJANIAN
mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa Arménskej
republiky v Belgickom kráľovstve, vedúca misie Arménskej
republiky pri Európskej únii

PRÍLOHA I: Pravidlá upravujúce finančný príspevok Arménska na program Horizont Európa (2021 – 2027)

PRÍLOHA II: Neúplný zoznam rovnocenných programov Arménska

PRÍLOHA III: Správne finančné riadenie

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Arménska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. VÝPOČET FINANČNÉHO PRÍSPEVKU ARMÉNSKA**

1. Finančný príspevok Arménska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Európskej únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:
  - 2021: 0,5 %,
  - 2022: 1 %,
  - 2023: 1,5 %,
  - 2024: 2 %,
  - 2025: 2,5 %,
  - 2026: 3 %,
  - 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Arménsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,05.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:
  - a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:
    - i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

- ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;
- b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a najneskôr tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Arménska o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Arménska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. AUTOMATICKÁ KOREKCIA OPERAČNÉHO PRÍSPEVKU ARMÉNSKA

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:
- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú arménske subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23.

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II odseku 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Arménska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
  - i) celkovou sumou súťažných grantov rozdelenou medzi Arménsko alebo arménske právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a
  - ii) sumou upraveného operačného príspevku Arménska na rok N vynásobenou pomerom medzi:
    - A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
    - B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. **Platba finančného príspevku Arménska, platba úprav vykonaných na operačnom príspevku Arménska a platba automatickej korekcie uplatnenej na operačný príspevok Arménska**

1. Komisia Arménsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:
  - a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Arménska na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
  - b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
  - c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
  - d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech arménskych právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Arménsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Arménska.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku zaplateného Arménskom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inováciu, na ktorom sa Arménsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Arménsko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Arménsku) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Arménskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Arménsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Arménsko platbu neuhradí včas, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Arménsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

—

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov Arménska

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy v Arménsku, ktoré sa považujú za rovnocenné programu Horizont Európa:

- *Programme for integration of foreign scientists into the scientific community of the Republic of Armenia – Integration Grant* (Program na integráciu zahraničných vedcov do vedeckej obce Arménskej republiky – integračný grant),
  - *Adjunct Research Professorship Programme (Remote Laboratory)* [Program mimoriadnej výskumnej profesúry (vzdialené laboratórium)],
  - *"POSTDOC" programme of foreign scientists at research organizations of the Republic of Armenia (PostDoc Grant)* [Program POSTDOC pre zahraničných vedcov vo výskumných organizáciách Arménskej republiky (grant PostDoc)],
  - *Advanced Research Grant Programme* (Grantový program pre pokročilý výskum),
  - grantové programy pre začínajúcich a stredne pokročilých výskumných pracovníkov.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Arménsku alebo právnych subjektov usadených v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Arménsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a časti akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Arménsko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Arménska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcii na mieste na území Arménska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Arménska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Arménsku alebo právnych subjektov usadených v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Arménsku.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným arménskym orgánom určeným arménskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcii, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Arménska zúčastňovať na kontrolách na mieste a inšpekciiach.
5. Na žiadosť arménskych orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.
6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcii na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.

7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, arménske orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú arménske orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému arménskemu orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie arménskeho trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie arménskym právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné arménske orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Arménsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými arménskymi orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Arménske orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, než sú štáty, v súvislosti s akýmikoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú v Arménsku vykonateľné. Doložku vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu vnútroštátny orgán, ktorý tým na tento účel poverí arménska vláda.

Arménska vláda oznámi určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdneho dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom so sídlom v Arménsku. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s arménskym právom a súdnym poriadkom.

2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Arménsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.

3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Arménske súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Arménsku alebo právnickou osobou usadenou v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Arménsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.